

Usein kysytyt kysymykset: CE-merkintä

Kohderyhmä: jakelijat / kauppa

1. Mikä on CE-merkintä?

Kiinnittämällä rakennustuotteeseen CE-merkinnän valmistaja vakuuttaa, että rakennustuotteen ominaisuudet ovat eurooppalaisen harmonisoidun tuotestandardin tai eurooppalaisen teknisen arvioinnin mukaiset.

Tavoitteena on parantaa rakennustuotteiden vertailukelpoisuutta antamalla tarkkoja ja luotettavia tietoja rakennustuotteiden suoritusasoista ja ominaisuuksista. Näin edistetään tuotteiden vapaata liikkuvuutta EU:n alueella. Suunnittelijat ja kuluttajat voivat verrata rakennustuotteiden suoritusasoilmoituksia helposti toisiinsa, kun tuotteen ominaisuudet ilmoitetaan aina samalla tavalla. Tämä helpottaa myös suomalaisten tuotteiden myymistä muualle Eurooppaan. Sen sijaan, että valmistaja joutuisi hankkimaan erilliset kansalliset hyväksynät jäsenmaissa, hän CE-merkitsee rakennustuotteen. Myös tuonti Suomeen helpottuu ja tämä lisää rakennuttajien hankintamahdollisuuksia.

Suomessa pakollinen CE-merkintäjärjestelmä vaikuttaa myös tuotteiden ominaisuuksien aiempaa yhdenmukaisempaan ilmoittamiseen, mikä osaltaan tukee rakentamisen laadun parantumista.

CE-merkintä tuli pakolliseksi valtaosalle rakennustuotteita, kun Euroopan unionin rakennustuoteasetus tuli kokonaisuudessaan voimaan 1.7.2013.

2. Kuka on jakelija?

Rakennustuoteasetuksen mukaan jakelija on toimitusketjuun kuuluva luonnollinen tai oikeushenkilö, joka asettaa rakennustuotteen saataville markkinoilla. Jakelija ei kuitenkaan ole valmistaja tai maahantuoja. Rakennustuoteasetuksen mukaan maahantuoja on yritys, joka tuo rakennustuotteen Euroopan talousalueen ulkopuolelta. Myös se, joka tuo rakennustuotteen Suomeen muualta Euroopan unionin alueelta on jakelija. Jakelija on esimerkiksi rakennustuotteita myyvä rautakauppias.

3. Mitkä tuotteet on CE-merkittävä?

Rakennustuote on CE merkittävä silloin, kun se kuuluu sellaisen harmonisoidun tuotestandardin (hEN) soveltamisalaan, jonka siirtymäaika on päättynyt tai valmistaja on hakenut ja saanut rakennustuotteelle eurooppalaisen teknisen arvioinnin (ETA).

Edellä mainittuja rakennustuotteita ei saa saattaa markkinoille 1.7.2013 lähtien ilman CE-merkintää Suomessa eikä muualla EU- ja EFTA-maissa. CE-merkinnän pakollisuudesta on säädetty EU:n rakennustuoteasetuksessa. Rakennustuotteessa voi käyttää CE merkintää jo siirtymäaikana. Muita rakennustuotteita ei saa CE-merkitä rakennustuoteasetuksen mukaisesti.

4. Mitä rakennustuotteen CE-merkintä kertoo?

CE-merkintä kertoo, että valmistaja on testannut tai laskenut rakennustuotteensa ominaisuudet harmonisoidussa tuotestandardissa (hEN) tai eurooppalaisessa teknisessä arvioinnissa (ETA) edellytetyllä tavalla. CE-merkintä helpottaa rakennustuotteiden ominaisuuksien vertailua, rakentamista ja suunnittelua, koska tuotteiden ominaisuudet tulee todentaa ja ilmoittaa yhdenmukaisella tavalla.

CE-merkintä helpottaa myös suomalaisten tuotteiden myyntiä muualle Eurooppaan, sillä CE-merkityn rakennustuotteen voi saattaa markkinoille kaikkialla Euroopan talousalueen maissa ilman erillisiä, jokaisessa maassa tehtäviä selvityksiä. CE-merkintä koostuu kirjaimista "CE".

5. Mikä on suoritustasoilmoitus (DoP)?

Suoritustasoilmoitus on edellytys CE-merkinnän kiinnittämiseksi. Suoritustasoilmoitus on määrämuotoinen ilmoitus, jonka valmistaja laatii harmonisoidun tuotestandardin (hEN) tai eurooppalaisen teknisen arvioinnin (ETA) pohjalta rakennustuoteasetuksen liitteen III sisältämän mallin mukaisesti.

Suoritustasoilmoitus tehdään niistä tuotteen ominaisuuksista, jotka harmonisoitu tuotestandardi määrittää tuotteen osalta ilmoitettavaksi. Useimmiten harmonisoidun tuotestandardin mukaisten ominaisuuksien ilmoittaminen vaatii ulkopuolisen, niin sanotun ilmoitetun laitoksen hyväksynnän. Suoritustasoilmoitus on ainoa mahdollinen tapa ilmoittaa rakennustuotteen ominaisuuksien arvot ja luokat.

6. Mikä on eurooppalainen tekninen arviointi ETA?

Eurooppalainen tekninen arviointi eli ETA voidaan myöntää rakennustuotteille, joille ei ole olemassa harmonisoitua tuotestandardia. ETA on vapaaehtoinen, CE-merkintään johtava tekninen arviointi, joka on tarkoitettu erityisesti uusille, innovatiivisille tuotteille.

Eurooppalaisia teknisiä arviointeja myöntäväksi toimielimeksi (TAB) on Suomessa nimetty VTT Expert Services Oy. Valmistaja voi käyttää minkä tahansa EU-maan päteväksi todettua toimielintä (TAB).

7. Mitkä ovat jakelijan velvollisuudet?

Jakelijan velvollisuuksista on säädetty rakennustuoteasetuksen 14. artiklassa. Lisäksi jakelijan on varmistettava, että myynnissä oleva CE-merkitty rakennustuote täyttää rakennustuoteasetuksen vaatimukset. Jakelijan on myös pystyttävä kertomaan kuluttajalle riittävät tiedot rakennustuotteesta ja CE-merkinnästä.

Jakelijan muistilista:

- Varmista, että valmistaja on laatinut suoritustasoilmoituksen ja CE-merkinnyt tuotteen asianmukaisesti. Älä myy sellaisia rakennustuotteita, joita ei ole asianmukaisesti CE-merkitty ja joiden suoritustasoilmoitusta ei ole tehty, vaikka molemmat toimenpiteet olisi kyseisen tuotteen kohdalla pitänyt tehdä.
- Varmista, että valmistaja on laatinut suoritustasoilmoituksen ja CE-merkinnyt tuotteen sekä liittänyt mukaan asennusohjeet ja turvallisuustiedot, tarvittaessa suomeksi ja ruotsiksi.
- Varmista, että valmistaja on hankkinut sertifikaatin tuotteen suoritustasojen pysyvyydestä tai tuotannon sisäisen laadunvalvonnan vaatimustenmukaisuustodistuksen, jos yhdenmukaistettu tekninen eritelmä sitä vaatii.
- Varmista, että tuotteeseen on kiinnitetty tyyppi-, erä- tai sarjanumero tai muu merkintä, jonka ansiosta se voidaan tunnistaa.
- Varmista, että sekä valmistajan että mahdollisen maahantuojaan yhteystiedot on ilmoitettu tuotteen yhteydessä.

- Älä myy tuotteita, jotka eivät vastaa suoritusasoilmoituksen arvoja tai täytä rakennustuoteasetuksen vaatimuksia. Huolehdi tuotteen korjaamisesta tai pyydä valmistajalta uusi suoritusasoilmoitus. Ilmoita asiasta valmistajalle tai maahantuojalle sekä markkinavalvontaviranomaiselle. Suomessa markkinavalvontaviranomainen on Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes.
- Jos rakennustuotteessa tai siihen liittyvässä informaatioissa on puutteita, vaadi, että valmistaja korjaa ne. Tarvittaessa vedä tuote pois markkinoilta tai järjestä palautusmenettely riippuen puutteen vakavuudesta. Informoi asiasta kyseisen jäsenmaan viranomaisia. Suomessa markkinavalvontaviranomainen on Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes.
- Varmista, että varastointi- tai kuljetusolosuhteet eivät vaaranna rakennustuotteen säilymistä suoritusasoilmoituksen ja rakennustuoteasetuksen vaatimusten mukaisena.
- Toimita viranomaisen pyynnöstä kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen rakennustuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi ja tee viranomaisen kanssa yhteistyötä mahdollisten riskien välttämiseksi.

8. Mitä jos jakelija havaitsee, että hänen markkinoille asettamansa rakennustuote ei ole rakennustuoteasetuksen vaatimusten mukainen?

Tällaisissa tapauksissa jakelijan on välittömästi joko korjautettava tuote tai siihen liittyvä informaatio tai poistettava se markkinoilta tai tarvittaessa järjestettävä palautusmenettely riippuen puutteen vakavuudesta. Jos virheellinen tuote aiheuttaa riskin, jakelijan on tiedotettava asiasta niiden jäsenmaiden viranomaisille, missä tuote on asetettu saataville. Ilmoituksessa on yksilöitävä tuotteen puutteet sekä jakelijan, valmistajan ja maahantuojan suorittamat korjaavat toimenpiteet. Tällaisista rakennustuotteista tulee ilmoittaa markkinavalvontaviranomaiselle. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin sivulla on tätä varten oma ilmoituslomake: www.tukes.fi

9. Miten vastuut muuttuvat, jos jakelija markkinoi tuotetta omalla nimellään tai tuotemerkillään?

Jakelijaa pidetään valmistajana, ja jakelijaan sovelletaan valmistajan velvollisuuksia.

10. Mitä lisävelvoitteita on jakelijalle, jos kaupan osapuolena on kuluttaja?

Kuluttajansuojalaki (38/1978) sovelletaan kulutushyödykkeiden tarjontaan, myyntiin ja muuhun markkinointiin elinkeinonharjoittajilta kuluttajille. Kuluttajansuojalaki suojaa kuluttajaa esimerkiksi, jos tavarassa on virhe tai sitä mainostetaan väärin. Kuluttajansuojalaki tulkitaan kuluttajan eduksi.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038#L8>

Lisätietoa asiasta Kilpailu- ja kuluttajavirastosta: www.kkv.fi

11. Miten CE-merkitsemättömien rakennustuotteiden asianmukaisuus voidaan todeta?

Kansalliset hyväksyntämenettelyt ovat Suomessa käytössä olevia rakennustuotteiden hyväksyntämenettelyjä niille tuotteille, joissa ei voida käyttää CE-merkintää siksi, että tuotteelle ei ole olemassa harmonisoitua tuotestandardia eikä valmistaja ole hakenut ja saanut tuotteelleen eurooppalaista teknistä arviointia (ETA).

Uudet kansalliset hyväksyntämenettelyt perustuvat lakiin eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä (954/2012), joka tuli voimaan 1.7.2013. Lailla kumotaan rakennustuotteiden hyväksynnästä annettu laki (230/2003).

Kansallisilla hyväksyntämenettelyillä tuotteiden valmistaja voi osoittaa, että CE-merkinnän soveltamisalaan kuulumaton rakennustuote täyttää maankäyttö- ja rakennuslailla tai sen nojalla annettujen säännösten mukaiset vaatimukset.

Rakennustuotteiden kansalliselle hyväksymiselle on kolme vapaaehtoista vaihtoehtoa:

- 1) **tyyppihyväksyntä**
- 2) **varmennustodistus ja**
- 3) **valmistuksen laadunvalvonnan varmentaminen.**

Rakennushankkeeseen ryhtyvän huolehtimisvelvollisuuteen kuuluu käytettävien rakennustuotteiden kelpoisuuden varmistaminen eli hänen tulee huolehtia, että valittu rakennustuotetta voidaan käyttää kyseisessä rakennuskohteessa myös silloin, kun tuotetta ei ole CE-merkitty. Jos hankkeeseen ryhtyvä ei ole huolehtinut asiasta, rakennusvalvontaviranomaisella on mahdollisuus edellyttää rakennustuotteen **rakennuspaikkakohtaista varmentamista** silloin,

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

kun rakennustuotteen kelpoisuutta ei ole muulla tavalla osoitettu ja on syytä epäillä, että rakennustuote ei täytä sille säädettyjä olennaisia teknisiä vaatimuksia. Rakennushankkeeseen ryhtyvä vastaa näistä kustannuksista. Tukesin markkinavalvontatoiminta ei kohdistu kansallisesti hyväksytyihin rakennustuotteisiin.

Kullekin tuoteryhmälle on mahdollista käyttää vain yhtä edellä mainituista kolmesta menettelystä.

Lisätietoja:

www.ym.fi > Maankäyttö ja rakentaminen > Rakentamisen ohjaus > Rakennustuotteiden tuotehyväksyntä

www.ym.fi > Maankäyttö ja rakentaminen > Lainsäädäntö ja ohjeet > Rakennustuotteita koskeva lainsäädäntö

www.tukes.fi > Toimialat > Rakennustuotteet

www.kkv.fi

Lainsäädäntöneuvos Kirsi Martinkauppi, ympäristöministeriö, p. 050 582 2464,
etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Rakennusneuvos Matti J. Virtanen, ympäristöministeriö, p. 040 541 1650,
etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Rakennusneuvos Teppo Lehtinen, ympäristöministeriö, p. 050 517 9202,
etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Yli-insinööri Heikki Viitala, Tukes, p. 029 5052 591,
etunimi.sukunimi@tukes.fi